

عنوان مقاله:

واکاوی یک اسطوره در شواهد میدانی؛ باستان شناسی اساطیر و الغ تپه

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 14، شماره 51 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

سورنا فیروزی - دانشجوی دکتری باستان شناسی دوره تاریخی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه مازندران، ایران

رضا مهرآفرین - استاد گروه باستان شناسی دانشکده هنر و معماری دانشگاه مازندران، ایران

سیدرسول موسوی حاجی - استاد گروه باستان شناسی و ریاست دانشکده هنر و معماری، دانشگاه مازندران، ایران

نیکلاس برفکا - دانشیار باستان شناسی، موسسه باستان شناسی آلمان، دانشگاه آزاد برلین، آلمان

خلاصه مقاله:

اسطوره نخستین حمله ایرانیان به توران در روزگار کی خسرو، سومین فرمانروای سلسله کیانی یا کوی ها، یکی از وقایع مهم و مرتبط با دوران تاریخ اساطیری ایرانیان است. طوس، سپه سالار این لشگرکشی، وارون گوشزد کی خسرو، از مسیری به سوی توران رهسپار شد که نتیجه آن، درگیری سپاه او با فرود، برادر ناتنی کی خسرو، مرگ این برادر و نابودی سکونت گاه او شد. در این مقاله و بر مبنای نگرش های موجود و رایج در مطالعات باستان شناسی اساطیر، کوشش شده است تا از طریق ارزیابی مولفه های گوناگون و مرتبط با داده های حاصل از کاوش های باستان شناختی از یک طرف و محتوای تاریخ اساطیری از طرف دیگر، به میزان تاریخ مندی (Historicity) این اسطوره پرداخته شود. این که صورت تاریخی این روایت اساطیری به زبان باستان شناسی چگونه است، هدف بنیادین مطالعه کنونی بوده است. پژوهش پیش رو، ضمن تعریف یک گاه نگاری مرتبط با مساله، یک هم خوانی قابل اثبات میان مولفه های دو سوی ارزیابی شده را نشان می دهد. واری پارامترهای جغرافیایی، زمانی، توصیفی و فرهنگی مهم ترین ابزارهای پژوهش صورت گرفته در این راستا است. هم چنین بسط و پیگیری مطالعات باستان شناسی اساطیر، این امکان را فراهم می سازد که بتوان درباره سرگذشت مناطقی که رواج فرهنگ کتابت در آن ها نسبت به میان رودان و مصر، بسیار دیرتر رخ داده است، به شناخت دقیق تری دست یافت.

کلمات کلیدی:

باستان شناسی اساطیر، کی خسرو، فرهنگ باز، الغ تپه، دژ کلات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030528>

